



ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 26 czerwca 2017 r.

Pozycja 103

POSTANOWIENIE

z dnia 15 grudnia 2016 r.

Sygn. akt Ts 98/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Tuleja,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o.
w sprawie zgodności:

art. 80 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r.
o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257, ze zm.) z art. 217 w związku z
art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. We wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 24 maja 2016 r. (data nadania) skardze konstytucyjnej, sporządzonej przez adwokata, Sp. z o.o. (dalej: skarżąca) zarzuciła niezgodność art. 80 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz.U.29.257, ze zm.; dalej: upa) – „w zakresie, w jakim [przepisy te], odwołując się do Scalonej Nomenklatury (CN), poszerzają przedmiot opodatkowania akcyzą w stosunku do przedmiotu opodatkowania określonego wprost w upa i obejmują akcyzą samochody typu kamper” – z art. 217 w związku z art. 2 Konstytucji.

2. Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującym stanem faktycznym.

Decyzją z października 2013 r. w sprawie Naczelnik Urzędu Celnego w W. określił wobec skarżącej zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym w wysokości 30 863,00 zł z tytułu sprzedaży przed pierwszą rejestracją w kraju samochodów osobowych w okresie rozliczeniowym maj 2008 r. Rozstrzygnięcie to, po rozpatrzeniu odwołania skarżącej, zostało utrzymane w mocy przez Dyrektora Izby Celnej w W. decyzją z grudnia 2013 r. w sprawie. W ocenie organów celnych obu instancji sprzedane przez skarżącą w maju 2008 r. samochody kempingowe (z uwagi na ich zasadnicze przeznaczenie do przewozu osób) przed pierwszą rejestracją na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlegały opodatkowaniu w myśl pozycji 59 załącznika nr 1 do upa, co wynikało wprost z art. 80 tej ustawy.

Wyrokiem z września 2014 r. w sprawie Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. oddalił skargę skarżącej na decyzję Dyrektora Izby Celnej w W. Orzeczenie to podtrzymał Naczelny Sąd Administracyjny – Izba Gospodarcza w wyroku z listopada 2015 r. w sprawie.

3. Zdaniem skarżącej norma prawna zawarta w art. 80 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 upa jest niezgodna z wywodzoną z art. 217 Konstytucji zasadą nakładania danin publicznych w drodze ustawy w związku z wywodzoną z art. 2 Konstytucji zasadą państwa prawa w aspekcie zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa – umożliwia bowiem objęcie podatkiem akcyzowym samochodu kempingowego przed jego pierwszą rejestracją w kraju.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. W dniu 16 sierpnia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.1157; dalej: ustawa o TK), która w art. 83 ust. 1 stanowi, że w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się przepisy tego aktu normatywnego.

2. Zgodnie z art. 37 ust. 1 w związku z art. 50 ustawy o TK skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał Konstytucyjny bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom, a także czy postępowanie wszczęte na skutek wniesienia skargi należałoby umorzyć na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o TK.

3. Na wstępie należy przypomnieć, że w myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji skargę konstytucyjną może wnieść każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone. Oznacza to, że warunkiem złożenia skargi konstytucyjnej nie jest jakiekolwiek naruszenie Konstytucji, ale tylko naruszenie wyrażonych w niej norm regulujących wolności lub prawa człowieka i obywatela. Skarga konstytucyjna musi zatem zawierać wskazanie zarówno konkretnej osoby, której wolności lub prawa naruszono, jak i tego, które z określonych w Konstytucji wolności lub praw naruszono, a ponadto określać sposób tego naruszenia (art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK).

3.1. W sprawie będącej przedmiotem wstępnego rozpoznania skarżąca domaga się zbadania zgodności zakwestionowanych przepisów z art. 2 oraz art. 217 Konstytucji. Żaden z tych przepisów nie wyraża jednak prawa podmiotowego chronionego za pomocą skargi konstytucyjnej.

3.2. Na temat możliwości powoływania się na naruszenie zasad określonych w art. 2 Konstytucji Trybunał wypowiadał się już wielokrotnie, a najpełniej w sprawie Ts 105/00 (postanowienie TK z 12 grudnia 2000 r. i postanowienie pełnego składu TK z 23 stycznia 2002 r., OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 59 i 60). Trybunał, badając, czy możliwe jest dochodzenie ochrony zasad wynikających z art. 2 ustawy zasadniczej w trybie skargi konstytucyjnej, przede wszystkim zwrócił uwagę na konieczność precyzyjnego określenia wolności lub prawa podmiotowego, wyinterpretowanych z przepisu, którego naruszenie ma uzasadnić legitymację do wniesienia skargi konstytucyjnej. Trybunał podkreślił przy tym, że chodzi tu o prawa lub wolności o charakterze podmiotowym. To znaczy o takie prawa, adresowane do obywatela lub innego podmiotu prawa, które kształtują ich sytuację prawną i dają możliwość wyboru zachowania się, tj. spełnienia lub niespełnienia normy prawnej (zob. Z. Czeszejko-Sochacki, L. Garlicki, J. Trzciński, *Komentarz do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym*, Warszawa 1999, s. 159). Podstawą do wniesienia skargi nie może być natomiast powołanie się przez skarżącego na naruszenie wynikających z art. 2 Konstytucji zasad prawidłowej legislacji czy zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Normy te adresowane są przede wszystkim do ustawodawcy i wyznaczają sposób, w jaki powinny być regulowane poszczególne dziedziny życia publicznego. Trybunał podkreśla, że odwołanie się do tych zasad może mieć znaczenie tylko w sytuacji, w której skarżący wskaże równocześnie wolność

lub prawo podmiotowe mające źródło w innym przepisie Konstytucji i ograniczone na skutek naruszenia powyższych zasad (zob. m.in. postanowienia TK z 19 grudnia 2001 r. w sprawie SK 8/01, OTK ZU nr 8/2001, poz. 272 oraz 26 czerwca 2002 r. w sprawie SK 1/02, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 53).

3.3. W odniesieniu do art. 217 Konstytucji należy zwrócić uwagę na to, że w świetle ugruntowanego orzecznictwa Trybunału przepis ten określa zakres tzw. władztwa podatkowego i zasady jego urzeczywistniania przez państwo. Nie gwarantuje jednak wprost obywatelom czy innym podmiotom prawnym określonej wolności lub prawa konstytucyjnego, których ochrona przed naruszeniami mogłaby stanowić samoistny przedmiot skargi konstytucyjnej odpowiadającej wymogom sformułowanym w art. 79 ust. 1 Konstytucji (zob. wyrok z 5 listopada 2008 r. w sprawie SK 79/06, OTK ZU nr 9/A/2008, poz. 153 oraz postanowienie pełnego składu TK z 16 lutego 2009 r. w sprawie Ts 202/06, OTK ZU nr 1/B/2009, poz. 23).

3.4. Ze względu na powyższe Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że skarżąca nie wskazała naruszonych praw przez zaskarżone przepisy, a w konsekwencji sposobu ich naruszenia. Prawidłowe wykonanie obowiązku wskazania, które konstytucyjne wolności lub prawa i w jaki sposób zostały naruszone, polega bowiem nie tylko na numerycznym określeniu postanowień Konstytucji i wyprowadzanych z nich zasad, z którymi – zdaniem skarżącego – niezgodne są kwestionowane przepisy, lecz także na precyzyjnym przedstawieniu treści prawa lub wolności wywodzonych z tych postanowień, a naruszonych przez ustawodawcę, czemu powinna towarzyszyć szczegółowa i precyzyjna argumentacja uprawdopodobniająca stawiane zarzuty (zob. np. postanowienia TK z 17 grudnia 2013 r. w sprawie SK 59/12, OTK ZU nr 9/A/2013, poz. 144 oraz 27 stycznia 2014 r. w sprawie Ts 90/12, OTK ZU nr 4/B/2014, poz. 265).

3.5. Uwzględniając wskazane orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym ani art. 2, ani art. 217 Konstytucji nie są samodzielnymi wzorcami kontroli w postępowaniu skargowym – gdyż nie wyrażają praw podmiotowych (nie zmienia tego bynajmniej przywołanie ich w niniejszej sprawie przez skarżącą w ujęciu „związkowym”) – Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu analizowanej skardze konstytucyjnej z powodu niedopuszczalności orzekania (art. 40 ust. 1 pkt 1 *in fine* oraz art. 37 ust. 3 w związku z art. 50 ustawy o TK).

4. Analiza skargi prowadzi również do wniosku, że skarżąca w istocie oczekuje uznania, iż zaklasyfikowanie na gruncie poz. 59 załącznika nr 1 do upa samochodu kempingowego do pozycji 8703 CN narusza jej konstytucyjne prawa.

W odniesieniu do tak sformułowanego zarzutu Trybunał przypomina, że jego zadaniem nie jest orzekanie o celowości i zasadności przyjętych przez parlament rozwiązań prawnych. Wybór wartości determinujących określone rozwiązanie legislacyjne należy do ustawodawcy i zasadniczo Trybunał Konstytucyjny opowiada się za swobodą tego podmiotu w określeniu hierarchii celów i w preferowaniu danych wartości czy środków służących ich realizacji. Granice swobody tego wyboru określają zasady i przepisy konstytucyjne, Trybunał może zaś badać, czy w procesie stanowienia prawa ustawodawca przestrzegał tych zasad i przepisów (zob. wyrok pełnego składu TK z 20 lutego 2002 r. w sprawie K 39/00, OTK ZU nr 1/A/2002, poz. 4).

W związku z powyższym Trybunał stwierdza, że postawiony w skardze zarzut naruszenia Konstytucji przez możliwość klasyfikacji pojazdu kempingowego dla celów rejestracji i określenia wysokości podatku akcyzowego jest oczywiście bezzasadny. Powyższa okoliczność – w myśl art. 37 ust. 3 *in principio* w związku z art. 50 ustawy o TK – stanowi również samodzielną przesłankę odmowy nadania dalszego biegu rozpatrywanej skardze konstytucyjnej.

5. Ponadto, w ocenie Trybunału Konstytucyjnego analizowana skarga jest niedopuszczalna, gdyż dotyczy sfery stosowania prawa przez organy celne, które – zdaniem skarżącej – „stosują Scaloną Nomenklaturę, i tym samym rozszerzają definicję samochodu osobowego, a w konsekwencji rozszerzają obowiązek podatkowy”. Odnosząc się do tak sformułowanego zarzutu, Trybunał przypomina, że – działając w ramach kontroli konstytucyjności poddanych jego badaniu przepisów – jest sądem prawa (art. 188 Konstytucji) i do jego kompetencji nie należy ocena błędnej wykładni dokonywanej przez sądy, ani też ocena błędnej subsumpcji stanu faktycznego do regulacji prawnej norm kontrolowanych, zawartych w rozstrzygnięciach organów stosujących prawo, czy wadliwości ich argumentacji (zob. wyrok TK z 12 czerwca 2008 r., K 50/05, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 79). Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że w postępowaniu skargowym podstawowe znaczenie ma m.in. ustalenie, czy źródłem naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw jest stosowanie prawa, czy też zastosowana w orzeczeniach wykładnia sądowa. Jest to dlatego istotne, że zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji kontrola konstytucyjności może być podejmowana tylko wobec „ustawy lub innego aktu normatywnego”. Stosowanie prawa – w jego świetle – nie może być przedmiotem kontroli konstytucyjności, nawet gdyby dochodziło do naruszenia wolności lub prawa konstytucyjnego. Skarga konstytucyjna jest bowiem skargą na przepis, a nie na jego konkretne, wadliwe zastosowanie (por. postanowienie TK z 2 grudnia 2010 r., SK 11/10, OTK ZU nr 10/A/2010, poz. 131). Jednocześnie Trybunał zwraca uwagę, że skoro skarżąca nie wykazała, że niekorzystna wykładnia zaskarżonego przepisu nabrała cech trwałości i powszechności, jej skargę konstytucyjną należało uznać za niedopuszczalną (por. wyrok TK z 9 maja 2005 r., SK 14/04, OTK ZU nr 5/A/2005, poz. 47).

Z przedstawionych wyżej powodów Trybunał – na podstawie art. 40 ust. 1 pkt 1 *in fine* oraz art. 37 ust. 3 w związku z art. 50 ustawy o TK – postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 37 ust. 4 w związku z art. 50 ustawy o TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.